

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 17. De Sacerdotum peccatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

disp. 36. sect. 5. n. 9. standum esse admonet consuetudini
talis religionis illam legem approbantis, & interpreta-
tis.

Resignantium beneficium peccata. §. 5.

- 1 De simonia in resignatione beneficij, cum pacto pro-
cipiendi fructus resignati beneficii.
- 2 De simonia in resignatione beneficij, cum confiden-
tia de percipiendis fructibus.

1 **Q**UÆSTIO. Resignavit Titius beneficium absolute in
Socratem, cum pacto tamen inter ipsum, & Socratem de
fruendis fructibus eius in totum, vel in partem, rogans
teneatur Socrates reddere tales fructus: & in super, an Titius
possit tuta conscientia ijs frui? **R**ESP. Nequaquam. Ratio
est, quia tale pactum in iure est approbatum, late ostendit
Sot. 2. iust. q. 6. art. 2. & lib. 4. q. 7. art. 2. Hincal. trad.
de simon. Cordub. q. 32. habeturque super hoc motus pro-
prius Pij. V.

2 **Q**UÆST. Non interfuit pactū sed mera confidentia. **R**ESP.
Neque tunc tenerur Socrates reddere tales fructus benefi-
cij in totum, vel in partem. Ita Cordub. loc. cit. Ratio est,
quia licet pactum illud valeret secundum ius, non vale-
ret tamen non expressum in foro contentioso. L. Si nego-
rere Cod. de condict. ob causam. Tradit Medin. lib. de res. q. 3.
& 34. & Cordub. cas. 32. In foro autem conscientie non
tenet. Quia fructus beneficij dantur propter officium,
resignatarius vero non exercet officium, ergo neque illi
debentur fructus.

CAPVT XVII.

AD LIT. S.

Sacerdotum peccata. §. 1.

- 1 Quando peccat in elemosyna promissa.
- 2 Quando peccat in Trintario.
- 3 Quoties teneatur simplex sacerdos celebrare in an-
no.

1 QUÆST.

QVAESTIO. Peccatne sacerdos accipiendo duplicem eleemosynam pro vna missa? R E S P. Quando neutra pitantia, seu eleemosyna est sufficiens ad commode illo die sustentandum sacerdotem, non est peccatum vnam missam pro duplici eleemosyna offerre. Ita Beia. casu 12. & Lamas in method. curator. cap. 13. §. 17. Ratio est, quia qui altari seruit, de altari vivat necesse est, Corinth 9. Neque eleemosyna datur pro sacrificio, cum illud minime sit appretiable; sed datur in alimentum sacerdotis sacrificantis: ac proinde iniusta esset postulatio eius, qui pro tenui eleemosyna totum postularer sacerdotis obsequium, estque tacita offerentis consensio: Minime tamen assensio eiusdem Doctoris opinioni, de æquo valore sacrificij erga omnes pro quib. offertur. Ex eo enim capite siue eleemosyna sufficiens esset ad alimentum diei, siue insufficientis, liberum esset sacerdoti pro pluribus sacrificium offerre. Est enim opinio contra communem sensum hominum, atque occasio esset abstinendi, à danda eleemosyna pro missarum celebratione. Credo igitur certam portionem satisfactionis à Deo determinari pro quolibet sacrificio erga eum, pro quo offertur, quæ si in plures distribuitur, minor pertinet ad singulos.

2 QVAEST. Quid censet de trinario, Nostrates appellant triginta missas, quas D. Gregorius celebrandas pro defunctis instituit? R E S P. Satis fit defuncto triginta missis alijs ab ijs, quas D. Gregorius nominavit; & iis non continuis oblati pro defuncto. Ita Beia 1. p. casu. 13. Dico secundo. Minime conveniens est, illas triginta missas continuo celebrare, quas manuale apponit. Ratio est, quia non licet pervertere ordinem missalis reformati per Conc. Trid. propter particularem devotionem, & ideo in diebus festis, & feriis notabilibus, quæ habent peculiare missas, quales sunt feriæ quadragesimæ, quatuor temporum, litaniarum, eas omittere peccatum est veniale. Ita Ang. verb. missa §. 33. & ver. feria §. 42. Sor. 4. sent. d. 13. q. 2. ar. 1. §. quod autem. grauter reprehendens sacerdotes facile ex devotione particulares missas omittentes, & alias assumentes. Dico tertio. Satisfacit sacerdos, licet interrumpat hos triginta dies ex causa: & ideo obligatio celebrandi continuo has missas, intelligenda est, quo ad fieri potest, iuxta c.

signi-

significatum, de præbendis Dico quarto. Iniusta esset alia obligatio. Ratio est, quia obligaret ad illicita. Enim vero aliquando non est aptus sacerdos ad celebrandum debita reuerentia, vt notat Panorm. cap. Consultuisti. de celeb. miss. Tabien. ver. missa. n. 44. D. Ant. 1. p. tit. 10. c. 2. §. 3.

3 QVAEST. Quoties tenetur simplex sacerdos celebrare anno? RESP. Ad minus ter, nimirum, in die Natalis Domini, Resurrectionis, & Pentecostes. Ita D. Thom. 3. p. 82. art. 10. Rich. in 4. d. 13. art. 2. Ang. verb. Missa. n. 43. cum Bonau. & Palud. Sylu. missa. 1. q. 7. vers. 4. Arn. ver. communio. n. 14. Nau. c. 25. n. 88. Sot. in 4. d. 13. qu. 1. art. 10. talemque sacerdotem obligant sub mortali, teste Viu. tract. de Eucharist. de sacerdote n. 1. per text. ca. Dolentes. de celeb. miss. & per can. & Sanctorum Apostolorum, vbi hoc crimen, non excusante impedimento, vehementer reprehenditur.

Sponsorum peccata. §. 2.

- 1 An sponsus possit accipere pecunias pro relaxanda obligatione sponsa.
- 2 De osculis, & amplexibus inter sponsos.
- 3 An sponsalitia promissio obliget sub mortali.
- 4 De promissione sponsalitia iurata.
- 5 De stupratore sub ficta promissione nubendi.
- 6 Per quid impletur sponsalitia promissio.
- 7 De stupratore nobili ficto promissore nuptiarum summe ignobili.

1 QVAESTIO. Accepit Titius pecunias à Bertha, qua cuius sponsalia contraxerat, pro relaxanda obligatione contrahendi cum ea ad nubendum alteri, peccatne Titius pecunias retinendo? RESP. Minime. Ita Beia. 1. p. casu. 1. Ratio est, quia illa donatio est voluntaria, vt in simile concludit Sot. 4. li. iust. q. 7. art. 1. Deinde. Quia Titius habet ius ad illam in conscientia, & in iudicio obligandam contrahere: sed hoc ius pretio est aestimabile, ergo, &c. Iam vero si ex fracta fide datur lucrum cessans, vel damnum emergens, res est clarior, & negari nequaquam potest, posse illud pecunia refareiri, vt manifestum est.

2 QVAEST.

2 QVAEST. Licetne Sponsis uti amplexibus, & osculis
causa delectationis carnalis, remoto periculo ulterius progredi-
endi. RESP. Licet amplexus, oscula impudica non sint,
 peccatum tamen est mortale ijs uti inter sponfos de fu-
 turo propter solam delectationē sensibilem, & libidino-
 sam, etiam amoto periculo ulterius progrediendi. Hæc
 est contra Caiet. in sum. ver. sponsalia. q. 22. q. 154. art. 4. &
 Nau. cap. 16. n. 34. qui solum peccatum veniale sibi agnos-
 cunt. Veruntamen est communis Doctorum cum D.
 Thom. 2. 2. q. 154. art. 4. & probatur ratione, quia talis de-
 lectatio sensibilis, & libidinosa sequitur rationem coi-
 tus, à quo oritur sed coitus inter spōsos est illicitus mor-
 taliter; ergo & amplexus, atq; oscula; siquidē amplexus,
 & oscula est inchoatus concubitus, ut asserunt Caietan.
 & Non. locis citatis.

3 QVAEST. Promisit Titius Bertha se illi nupturum, te-
neturne sub mortali promissionem implere? RESP. Negaret
 Caiet. 2. 2. q. 113. ad 4. cum absolute asserat, ex simplici
 promissione non oriri obligationem seruandæ fidei sub
 mortali, nisi ex alio capite damnum suboriat. Affir-
 mandum tamen omnino est. Ita Panor. c. 1. de pactis. Sylu.
 pactum. n. 4. Sol. lib. 7. Inst. q. 2. art. 1. ad 2. exprimit aperte
 D. Thom. in 4. d. 21. q. 2. art. 1. ad 2. D. Anton. 3. p. tit. 1. cap.
 18. §. 2. Sylu. ver. sponsal. q. 4. Colligitur ex c. Ex literis san-
 cti Syluani c. Sicut. c. Requisiuit. de sponsalib. expressius. c. De
 illis. 1. de sponsalib. & c. Iuramenti. 22. q. 5. & aliorum om-
 nium, qui asserunt simplicem promissionem obligare sub
 mortali promissorem, cum sit de re graui.

4 QVAEST. Qui promisit, & iurauit promissionem, quot pec-
cata committit, cum non impleuit? RESP. Duo, vnum fracti
 iuramenti, alterum non impletæ promissionis. Ita Do-
 ctiores, & textus citati.

5 QVAEST. Fictè promisit Titius se Bertha nupturum, &
illam hac promissione deflorauit, teneturne sub mortali il-
lam ducere? RESP. Tenerur. Ita D. Tho. in 4. d. 28. art. 2. ad
 4. Sol. in 4. d. 27. q. 1. art. 3. §. alia præcipua. D. Ant. 2. p. tit. 2.
 §. 3. Sylu. lex q. 5. Angel. stuprum n. 1. Nau. c. 16. n. 16. secū-
 do dicendum. & n. 18. Ita deciditur expresse ca. 1. de adul-
 terio. Quod quidem intelligendum est, nisi ex tali matrimo-
 nio magna incommoda oriantur, aut oriri prudentis
 arbitrio

arbitrio timeantur: tunc enim satis est puellam dotari, ut honeste nubat.

6 QVAEST. Promisit vere Titius Veri, & se nupturum, & testis ne implere hanc promissionem per dotem redditam: supponit virginem non deflorasse? R E S P. Ea promissio etiam non ratata, talis est conditionis, ut ei nec pecunia, nec alia re ratione satisfiat tam in interiori, quam in exteriori foro, nisi per ipsam contractionem matrimonij, & ideo peccat mortaliter, qui non stat promissis nubendo. Ita dicitur *in toto titulo, de sponsalibus*. Tenetur insuper restituere damna omnia ex fracta fide, daturque actio aduersus fidei fractorem, de qua agunt totus codex, *de transactio. Angel. Sylu. Tabien. verb. transactio*, sed de foro contractioso alij videntur.

7 QVAEST. Socrates nobili promisit Ioanna ignobili filia, & nimo se illi nupturum, & hac spe illam stuprauit, & nuptura illi nubere? R E S P. Minime. Ratio est, quia in coeuvatu censetur ipsa, se ipsam decipere voluisse, & idem dicendum, quando illa intellexit fictum animum promittentis.

CAPVT XVIII.

AD LIT. T.

Testis peccata. §. 1.

1 An testis teneatur fisco restituere, quod illi ad iudicatum non fuit propter falsum iuramentum.

1 QVAESTIO. Prestitit iuramentum Socrates circa rem comprehensam à fiscalibus, propter quod res fuit ad iudicatum domino, & non fisco, teneturne Socrates restituere fisco, quod illi propter falsum testimonium fuit negatum? R E S P. Affirmat Ioan. Platin. *L. Quoties. de exact. libro 10. in c. 1. Barthol. Cod. de asses. L. si post. Panorm. cap. canon. de confit. & cap. Dilecti. de arbit.* Ratio eorum est, quia fiscus habet ius ad rem circa poenam iudicandam: hoc vero ius iniuste violatum fuit à teste falso. Negandum tamen cum Sylu. *rest. 3. qu. 5. vers. 7. Sot. lib. 1. Inst. qu. 6. art. 6. Nauar. in sum.*